

DE INTERNATIONALE BESTSELLER

**WOMEN
DON'T
OWE YOU
PRETTY**

**FLORENCE
GIVEN**

KOSM • S

www.kosmosuitgevers.nl

 kosmos.uitgevers

 kosmosuitgevers

Oorspronkelijke titel: Women don't owe you pretty
Oorspronkelijke uitgever: Cassel, een imprint van
Octopus Publishing Group Limited

© 2020 Florence Given/Cassel, een imprint van
Octopus Publishing Group Limited
Tekst en illustraties: Florence Given
Vormgeving en zetwerk: Jeremy Tilston, The Oak
Studio, in opdracht van Octopus

© 2021 Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen
Vertaling: Barbara Beckers, vertaalbureau Beckers
Redactie: Renée Peereboom
Zetwerk: Saskia Janssen

ISBN 978 90 215 8220 7
ISBN e-book 978 90 215 8227 6
NUR 450

Kosmos Uitgevers vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle rechten voorbehouden / All rights reserved
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, online-publicatie of op welke andere wijze en/of door welk ander medium ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Noch de maker, noch de uitgever kan echter aansprakelijk gesteld worden voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze uitgave.

**WOMEN
DON'T
OWE YOU
PRETTY**

FLORENCE GIVEN

KOSM • S

Kosmos uitgevers
Utrecht/Antwerpen

*'Wauw, dit boek raakte me diep.
Ik hoop dat het je inspireert niet
langer te leven volgens alle
verwachtingen van de maatschappij,
maar te leven zoals jij dat wilt!'*

**- Robin van der Aa,
lifecoach, robinvanderaa.nl**

*'An incredible mouthpiece for modern
intersectional feminism.'*

- Glamour

'A fearless book.'

- Cosmopolitan

FLORENCE GIVEN (ZIJ/HAAR) is een 21-jarige artiest en schrijver, woonachtig in Londen. In 2019 werd Florence *Cosmopolitan's* Influencer van het jaar genoemd. Ze heeft meer dan 300.000 volgers op Instagram en ze is in BBC Breakfast geïnterviewd over het stigma rond single zijn, en door NBC News over de campagne die ze voert tegen de show *Insatiable*, een show over vetfobie. Ze heeft samen met *Always* aan de #EndPeriodPoverty-campagne gewerkt en haar artikel ontving 200.000 likes, waarbij elke like gratis maandverband of tampons opleverde voor mensen die daar behoefte aan hebben.

 @florencegiven

INHOUD

EEN INLEIDING	9
1 FEMINISME RUIÑEERT JE LEVEN (OP DE BEST MOGELIJKE MANIER)	22
2 WOMEN DON'T OWE YOU PRETTY. MAAR...	32
3 JE BENT DE LIEFDE VAN JE EIGEN LEVEN	40
4 HOE JE HET UITMAAKT MET JEZELF	50
5 ZOEK GEEN TROOST IN DE TEKORTKOMINGEN VAN ANDERE VROUWEN	54
6 ZIJN ZIJ INTIMIDEREND OF LAAT IK ME INTIMIDEREN?	66
7 STOP MET SCROLLEN IN DE OCHTEND	74
8 BESCHERM JE ENERGIE	86
9 TO DATE OR NOT TO DATE	96
10 MISSCHIEN IS HET EEN GIRL CRUSH, MISSCHIEN BEN JE QUEER	114

11	HOU VAN SEKS, HAAT SEKSISME EN VEINS NOOIT EEN ORGASME	122
12	ALS HET GEEN JA! IS, DAN IS HET EEN NEE	130
13	ALS JE ZÓ OP STAP GAAT, VRAAG JE ER TOCH OM?	142
14	DE VROUW IS GEEN TRAKTATIE VOOR DE MALE GAZE	150
15	PLAATS MENSEN NIET LANGER OP EEN VOETSTUK	164
16	HET LEVEN IS KORT. GEWOON DUMPEN DIE HANDEL	168
17	TROUWEN IS NIET IETS VANZELFSPREKENDS (ECHT NIET)	178
18	STOP MET HET DOEN VAN AANNAMES	184
19	VERANTWOORDELIJKHEID	192
20	WEES JE BEWUST VAN JE PRIVILEGE	200
21	LAAT DIE SHIT ACHTER JE	212
	WOORDENLIJST	220
	DANKWOORD	222

EEN INLEIDING

‘Mooi zijn is niet iets wat je móét, voor je vriend, man of partner, of voor je collega’s, en je hoeft het al helemaal niet te zijn voor zomaar elke man op straat. Je hoeft niet mooi te zijn voor je moeder, niet voor je kinderen en niet voor de samenleving in het algemeen. Schoonheid is geen huur die je betaalt voor het plekje dat vrouwelijkheid wordt genoemd.’ – Erin McKean.

Deze quote heeft mijn leven veranderd en is de inspiratie geweest voor de titel van dit boek.

In de hele geschiedenis van het feminisme hebben vrouwen schoonheid als ruil- of betaalmiddel vanuit verschillende standpunten uitgewerkt. Er bestaan dan ook tal van variaties op dit idee. Zo gaat Naomi Wolf in haar boek *De mythe van de schoonheid* dieper in op het verband tussen schoonheidsstandaarden en het kapitalisme. In haar boek *Wat een tijd om alleen te zijn* en in haar *#SaggyBoobsMatter*-beweging reageert Chidera Eggerue op schoonheid door een bericht tegen perfectie te verspreiden, en trans activist Janet Mock vertelt over hoe ze voelde dat ze aantrekkelijkheidsprivileges kreeg toen ze aan haar transitie begon. Dit boek – *Women don’t owe you pretty* – is mijn interpretatie.

Deze zin was het begin van een reis waarbij ik mijn identiteit laagje voor laagje heb ontleed, me heb moeten dwingen om mezelf voor het eerst in mijn leven eens goed te onderzoeken en me af te vragen waarom ik in vredesnaam al die invasieve, dure, tijdrovende en soms zelfs pijnlijke schoonheidsrituelen uitvoerde. Ik besepte hoezeer mijn eigenwaarde werd bepaald door mijn aantrekkelijkheid voor mannen en de vraag of ik aantrekkelijk genoeg was om door hen met respect te worden behandeld. Maar de aandacht die mijn ‘aantrekkelijkheid’ oogstte betekende doorgaans dat mannen me als een object beschouwden en objecten behoeven geen respect. Objecten zijn immers zaken waaraan je niets verschuldigd bent wanneer je ze gebruikt – een relatie wordt

op die manier eenrichtingsverkeer. Dat is de reden waarom mannen mijn afwijzing niet goed konden verkroppen en me onder andere frigide noemden, want objecten worden niet verondersteld een eigen wil te hebben. Dit inzicht was zowel ongemakkelijk als bevrijdend, precies zoals groei hoort te voelen.

Door de uitspraak van McKean ging ik letten op de maatstaven waarmee iemands aantrekkelijkheid wordt vastgesteld, en wat aantrekkelijkheid eigenlijk is. Ons collectieve idee van wat je aantrekkelijk maakt, is gebaseerd op hoe dicht je het ideaalbeeld van een witte huid, een slank figuur, geen beperkingen en cisgender zijn benadert. Door dit inzicht zag ik hoe mijn eigen aantrekkelijkheid me mogelijkheden heeft gegeven, mogelijkheden waarvoor vrouwen die buiten de door de samenleving opgelegde aantrekkelijkheidscriteria vallen, harder moeten werken. Of ik mezelf nu aantrekkelijk vond of niet, ik moest het objectieve feit erkennen dat ik hoog op de maatschappelijke ladder van aantrekkelijkheid sta, alleen vanwege het feit dat ik slank ben, geen beperking heb en wit ben. Wij vrouwen willen niet toegeven dat we aantrekkelijkheidsprivileges hebben, want we hebben geleerd dat we ons niet bewust mogen zijn van onze schoonheid en op complimentjes moeten reageren met zelfspot en opmerkingen als 'Joh, hoe kom je daarbij? Kijk eens naar mijn...[zwakke punten]!'. Om te erkennen dat we dit voordeel hebben, moeten we onszelf eerst mooi noemen. Iets wat voor de meeste vrouwen, uit onzekerheid, bijna onmogelijk is. En zo wordt het aantrekkelijkheidsprivilege stilzwijgend in stand gehouden en zo sluiten we als samenleving onze ogen voor de politieke lading van onze datingvoorkeuren, alsof ze niet problematisch zijn en zwaar beladen met racistische, vetfobische en seksistische vooroordelen.

Niet iedereen is het erover eens dat aantrekkelijkheid, oftewel desirability, echt een voorrecht is, want de voordelen zijn immers het gevolg van de objectivering van onze lichamen, het niet respecteren daarvan. Mijn desirability heeft ertoe geleid dat mensen me beter behandelen, maar heeft ook de meest traumatische ervaringen van mijn leven veroorzaakt. Wanneer mannen naar mooie vrouwen op straat kijken, denken ze niet: Ze is mooi, dus ik zal haar niet seksueel intimideren of haar naar haar huis volgen. Het is het tegenovergestelde. Ik ben voortdurend op mijn hoede, bang voor wéér een man die zijn hoofd uit

het raampje van zijn auto steekt en iets naar me roept, ik weiger het drankje waarop hij me trakteert omdat hij me leuk vindt en schiet onderweg naar huis een winkel in om te controleren of ik niet word gevolgd. Sleutels in mijn hand, bonzend hart, omkijkend over mijn schouder, de meest strategische route in mijn hoofd, zelfs als dit betekent dat ik geld aan een taxi moet besteden. Zo moeten de meeste vrouwen zich in openbare ruimten bewegen. Je wil niet weten hoe vaak ik er niet over heb gedacht om mijn hoofd kaal te scheren, zodat ik geen last meer zou hebben van mannelijke aandacht en seksuele intimidatie. Maar ik realiseerde me ook dat dit impliceerde dat het mijn verantwoordelijkheid is om deze intimidatie te voorkomen, niet die van hen.

Ik heb als klein meisje al geleerd hoe ik calorieën moet tellen, hoe ik weerstand moet bieden en nee moet zeggen tegen eten. Ik leerde dit nog voordat ik het belang kende van grenzen stellen en nee zeggen tegen andere mensen. Wat denk je dat dit me heeft geleerd over hoe het is om vrouw te zijn in deze wereld? Ik leerde dat het belangrijker was om een lustobject te zijn dan om in mijn eigen behoeften te voorzien en gerespecteerd te worden als persoon. Door deze schadelijke geloofssystemen en dit lage zelfbeeld ben ik in gewelddadige relaties terechtgekomen, want ik had geen grenzen en ik geloofde niet dat ik beter verdiende. Ik was al blij dat er iemand was die me wilde.

Ik vraag me vaak af hoe mijn leven eruit had gezien als ik had geleerd dat mijn lichaam van mij is, en alleen van mij. Dat mijn lichaam en hoe het eruitziet niet zijn bedoeld om anderen te behagen. Ik vraag me af hoe mijn leven eruit had gezien als ik had begrepen dat ik voor niemand 'leuk', 'perfect', 'petite' of 'mooi' hoeft te zijn. Dat de beste versie van mezelf niet die versie is die is aangepast aan de ruimte die vrouwen in een mannenwereld mogen innemen, maar de versie die intact blijft, ongeacht de reacties van anderen – of er nou wel of geen ruimte voor is.

In plaats daarvan verwaarloosde en verstopte ik delen van mijn ware persoonlijkheid en toonde ik alleen wat me waardering opleverde. Waardering waar ik zó naar snakte. Ik leefde om iedereen te pleasen, behalve mezelf. En daar gaat het om. Daar wil ik anderen voor behoeden. Dit is het boek waarmee ik mezelf had willen wapenen voordat de slechtheid van de wereld mijn leven binnendrong.

HOOFDSTUK 1

FEMINISME RUÏNEERT JE LEVEN

(OP DE BEST MOGELIJKE MANIER)

‘Een comfortzone is een heerlijke plek om te vertoeven, maar er groeit niets’ – Onbekend

Mijn reis naar het feminisme was een uitputtende reis.

Ik verloor vrienden, huilde op toiletten in nachtclubs omdat de normalisatie van betastingen me deed walgen, schreeuwde in de gezichten van mannen die me uitjoelden en maakte regelmatig ruzie met mijn ouders.

Heel erg on-mij.

Heel dramatisch.

Maar ik moest dit doen om te groeien. Ik maakte (en maak nog regelmatig) een periode door waarin ik in ongezonde onzin geloofde, oude versies van mezelf verliet, hield van me afpelde en de ongemakkelijke overgang ervoer naar de persoon die ik vandaag de dag ben. Ik ben zeker genoeg van mezelf en mijn stem om dit boek te schrijven, mijn mening te geven en mijn ervaringen te vertellen.

Groei kan isolerend voelen. Alles wat je van jezelf en de wereld dacht te weten, verandert terwijl je ernaar kijkt. Je ziet opeens ongezonde en slechte eigenschappen in je vrienden en in jezelf. Je geniet niet langer van je favoriete

films wanneer je je realiseert dat vrouwen worden geportretteerd als niets meer dan een lust voor het mannelijke oog en de mannelijke verlangens. De tekst van je favoriete nummer van de Rolling Stones klinkt opeens behoorlijk twijfelachtig en je constateert vol walging dat seksisme, racisme, validisme en transfobie voorkomen in nagenoeg elke omgeving, waaronder de krochten van je eigen onderbewustzijn. Een verschuiving in perspectief heeft de kracht om je wereld op zijn kop te zetten. Maar zie je de dingen niet liever helder dan dat je door het leven gaat zonder je bewust te zijn van alles wat je mede veroorzaakt?

Wees geen passagier in je eigen leven.

Dat je wereld op zijn kop staat en het tijdelijke ongemak hiervan zijn niets vergeleken met de pijn die je gedurende je leven zou moeten verdragen en anderen zou hebben aangedaan als je deze dingen niet aan de kaak had gesteld. *Tijdelijk ongemak is een investering in je nieuwe zelf.* Accepteer nu een korte en onprettige transitie voor een levenslange groei en zelfontwikkeling.

Feminisme en zelfontdekking zullen je hele leven radicaal veranderen, maar geloof me, het is het waard.

JE KUNT NIET LANGER GENIETEN VAN DINGEN

Welkom in de wereld van het feminisme, de wereld van een alomtegenwoordige haat.

Grapje. *Soort van.*

Maar, schat, wanneer je die bril eenmaal hebt afgezet, is er geen weg meer terug. In absoluut alles ga je vrouwenhaat, racisme en dubbele standaarden herkennen:

- Het ene moment behoren *chick flicks* tot je favoriete films, het andere moment zijn ze de stereotype bestendigende zoi die er medeverantwoordelijk voor is dat jij zo hunkert naar mannelijke waardering.

- Voorbij seksuele ervaringen waar je een ongemakkelijk gevoel aan hebt overgehouden, blijken eigenlijk een verkrachting of aanranding geweest te zijn als je de definitie van wederzijdse toestemming beter begrijpt.
- Ja, je merkt dat je je over de kleinste dingen gaat opwinden. Alleen al over de ruimte die mannen in het openbaar vervoer innemen met hun benen, en hoe jij dan instinctief je benen over elkaar slaat.
- Ja, je beseft hoe jouw gedrag verandert wanneer je met mannen omgaat en hoe je een aangeboren behoefte hebt om beleefd, gewenst en aantrekkelijk te zijn.
- En ja, je ogen gaan open voor de smeerlapperij in onze maatschappij en voor ons eigen gedrag dat we als normaal beschouwen. Je voelt misschien zelfs walging voor jezelf omdat dit je nooit eerder is overkomen.

Maar schuldgevoel is een onproductieve emotie. Door je schuldig te voelen over fouten en gedragingen in het verleden doe je niets voor jezelf of de mensen die je hebt gekwetst, tenzij dit gepaard gaat met veranderd gedrag. Het gaat erom dat je je er nu van bewust bent. Je bent wakker geworden en de acties die je nu onderneemt, dragen bij aan hoe je blijvende schade een halt toeroept.

JE ZULT VRIENDEN VERLIEZEN

Groei gaat gepaard met ongemak, daar ontkom je niet aan. Als je een vervuld leven wil leiden op je eigen voorwaarden, als je patronen wil doorbreken en een nieuwe weg wil inslaan, moet je bereid zijn om je collega's, je vrienden en zelfs je familie te ontgroeien. Hopelijk groeien ze met je mee of steunen ze je tijdens je reis. Maar je druk maken over wat anderen denken terwijl jij groeit, behoort niet tot je prioriteiten.

Je hoeft je nu alleen te focussen op je groei.

Dit is waarschijnlijk het lastigste waarmee je wordt geconfronteerd wanneer je sociaal, politiek en zelfbewuster wordt. Naarmate je de mensen in je leven ontgroeit en je de reis naar zelfontwikkeling maakt, zul je kanten van deze mensen

zien die je nooit eerder zijn opgevallen. Het kan zelfs zijn dat je je schuldig voelt om het feit dat je hen ontgroeit en hen gelooft wanneer ze je vertellen dat je overdrijft of dat je overgevoelig bent. Onthoud echter dat iedereen die jou vertelt dat je 'te' iets bent, dit woord gebruikt omdat zij of hij zich bedreigd voelt door jouw vermogen om te groeien, je te ontwikkelen en je emoties te uiten. Ze willen dat je bij hen blijft – belemmerd in je emotionele en morele groei. Jij bent een spiegel waarin ze zien wat zij niet hebben. Hoewel dit hun gedrag verklaart, is het geen excuus.

Mensen die emotioneel sterk en zelfverzekerd zijn, voelen zich niet geïntimideerd door jouw behoefte om je emoties te laten zien. De mensen die zich wel geïntimideerd voelen, raak je kwijt. Verontschuldigt je daar nooit voor. Begrip kunnen tonen en in staat zijn om waarachtig zo intensief te voelen is een gave, een talent.

**Je hoeft jezelf niet kleiner te maken opdat anderen
zich beter voelen over zichzelf.**

Stop met jezelf omringen met personen bij wie je aan je eigenwaarde gaat twifelen. Vul je leven in plaats daarvan met mensen die ervoor kiezen je aan je eigenwaarde te herinneren en je tegelijkertijd verantwoordelijk te houden wanneer je iets verknalt. Beide dingen zijn daden van liefde.

Als ik had geluisterd naar elke persoon die me had verteld dat ik mijn feminisme overdreef, of iedereen had gelooft die zei dat niet alles over ras, geslacht of seksualiteit gaat, had ik nu nog vastgezet in mijn onwetendheid en stagnatie, was ik precies het type persoon dat het racistische patriarchaat nodig heeft om deze systemen van onderdrukking in stand te houden. Laat gesprekken over politiek niet over aan de 'volwassenen'. Dat is wat de 'volwassenen' juist willen. Het patriarchaat heeft een hekel aan progressieve gesprekken en storende elementen, want het patriarchaat is een parasiet die zich voedt met stilzwijgen en angst, net zoals de verkrachtingscultuur zich staande houdt dankzij het stilzwijgen van de slachtoffers. Daarom is ook de

#MeToo-beweging, opgericht door Tarana Burke, zo belangrijk voor het vergroten van het bewustzijn en het bestrijden van de normalisatie van seksueel geweld. Als mensen zeggen dat je je mond moet houden wanneer je vrijuit spreekt, komt dat doordat ze niet willen dat er iets verandert. Het is een tactiek die zo oud is als de straat. Hou vol. Ga gewoon door.

De meeste mensen willen niet erkennen dat alles wat ze denken te weten een leugen is. Wie wil dat nou wel? Het hele punt van een ontwikkeling is dat het een ongemakkelijke maar noodzakelijke overgang is. Natuurlijk geloven we niet zonder slag of stoot de verhalen die onze hele identiteit aantasten. Daarvoor moeten we ons realiseren dat we ons hele leven lang hebben gehandeld uit onwetendheid en vanuit ons onderbewustzijn. Het is niet leuk wanneer je dit inziet. En het is al helemaal niet leuk te beseffen dat je onbedoeld schade hebt berokkend en hebt geprofiteerd van oneerlijke systemen. Maar bedenk dan hoe 'niet leuk' het is om aan de andere kant van dat privilege te staan.

Stel je je identiteit voor als een geweven stukje stof. Vanaf je geboorte is je hele identiteit verwerkt in dat stukje stof en dit is wat je bent geworden. Verweven draden vormen de unieke persoon die je bent, net als je DNA. De persoon die je volgens de maatschappij bent, de mensen van wie je is verteld dat je ze kunt vertrouwen, hoe jou geleerd is liefde te geven en te ontvangen en op bepaalde situaties te reageren, al deze factoren samen vormen jouw realiteit zoals jij die kent. Stel nu dat er iemand langskomt en iets zegt waardoor je identiteit wordt ontrafeld, draadje voor draadje. Hoe zou dat voelen? Mensen gaan zich dan defensief opstellen. Het opnieuw weven van onze ongezonde en zelfvernietigende patronen is ook niet fijn, maar hoe ruimdenkender je bent en hoe bewuster je bent van het feit dat we allemaal andere realiteiten waarnemen en leven omdat onze stoffen anders zijn geweven, des te gemakkelijker is het om zelfbewust te groeien, mee te voelen, je te ontwikkelen (en je stof opnieuw te weven).

WORRYING ABOUT
WHAT OTHERS
THINK WHEN
YOU'RE
GROWING
ISN'T YOUR
PRIORITY.

JUST
GROW.

JE BENT NIEMAND IETS VERSCHULDIGD

Florence Given, illustrator en activist, neemt je mee op een weergalozere reis die de manier waarop je naar de wereld kijkt voorgoed verandert.

Scherp en to the point legt ze de narratieven bloot die ons allemaal beklemmen. Actuele onderwerpen als seksisme, seksuele intimidatie, schoonheidsstandaarden en de *male gaze* diept ze op een toegankelijke en herkenbare manier uit en ze verrijkt het verhaal met inzichten over kleur, *consent*, relaties en *privilege*. Deze eyeopener laat je inzien dat je het niemand verschuldigd bent iemand anders te zijn dan wie je bent.

Doe jezelf (en daarmee de wereld) een plezier en ga vol voor acceptatie, zelfliefde en kracht!

9 789021 582207

www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
MOS**

NUR 450
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen

**WAARSCHUWING: BEVAT
EXPLICIETE INHOUD (EN
VEEL ONCOMFORTABELE
WAARHEDEN).**